

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MUZEUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W KRAKOWIE MOCAK W 2021 ROKU

- I. DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA
- II. KOLEKCJA
- III. ARCHIWUM
- IV. KONSERWACJA
- V. UTRZYMANIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ MUZEUM
- VI. EDUKACJA
- VII. DZIAŁANIA DOSTĘPNOŚCIOWE
- VIII. BIBLIOTEKA
- IX. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I WYDAWNICZA
- X. MOCAK BOOKSTORE I MOCAK-BOOKSTORE-BUNKIER
- XI. PROMOCJA
- XII. POZYSKANE DOFINANSOWANIA I NAGRODY DLA MOCAK-U
- XIII. FREKWENCJA

I. DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA

W 2021 roku MOCAK obchodził 10. rocznicę powstania. Z tej okazji przygotowaliśmy wystawy czasowe wyłącznie na bazie Kolekcji Muzeum, zgodne z *Planem realizacji strategii MOCAK-u na lata 2021–2025*, który mówi o budowaniu programu wystawienniczego i wydawniczego zgodnego z tożsamością Muzeum, podejmującego krytyczny dialog ze współczesnością. Poprzez wystawy publiczność miała możliwość lepszego poznania naszych zbiorów oraz zobaczenia prac, które nie były jeszcze eksponowane w MOCAK-u, w tym nowych nabytków. Wystawy jubileuszowe ukazały zróżnicowanie medialne i tematyczne zbiorów oraz stanowiły realizację statutowej misji Muzeum, jaką jest popularyzacja Kolekcji.

Liczba wystaw czasowych w 2021 roku: 10, w tym: dwie wystawy w głównej przestrzeni ekspozycyjnej, jedna wystawa w Galerii Alfa, jedna wystawa w Galerii Beta, jedna wystawa w Galerii Re, jedna wystawa w Bibliotece MOCAK-u, cztery wystawy poza siedzibą Muzeum, w tym dwie wystawy Kolekcji.

Wystawy czasowe w siedzibie Muzeum

Wystawy w głównej przestrzeni ekspozycyjnej

Wystawa *Sztuka karmi sztukę*, fot. R. Sosin

***Sztuka karmi sztukę* – kuratorki: Agnieszka Sachar, Martyna Sobczyk, 25.6.2021–20.3.2022**

Źródłem inspiracji dla autorów prezentowanych na wystawie prac z Kolekcji MOCAK-u są dzieła innych twórców. Pokazywane prace najczęściej bazują na malarstwie i rzeźbie, ale również na literaturze i filmie. Artyści czerpią ze sztuki dawnej i z dorobku twórców sobie współczesnych. Wybierają dzieła nośne znaczeniowo i wchodzą z nimi w krytyczny lub afirmujący, a czasem humorystyczny dialog. Dokonują re-interpretacji utworów literackich i filmowych. Aktualizują utrwalone schematy ikonograficzne, takie jak pokłon Trzech Króli czy ukrzyżowanie. Tworzą własne warianty arcydzieł.

**Artysta jest obecny – kuratorki: Monika Koziół,
Dominika Mucha, 25.6.2021–20.3.2022**

Wystawa *Artysta jest obecny* to prezentacja strategii artystycznych opartych na użyciu przez twórcę własnego ciała jako środka wyrazu i źródła symboli. Podstawowym polem tego działania jest autoportret. Dalej – badanie wytrzymałości ciała, jego atrakcyjności, oszpeceń i operatywności. Tu najlepiej sprawdzają się malarstwo i performans. Ta sztuka jednoznacznie deklaruje, że podstawowym materiałem i inspiracją w twórczości wizualnej jest człowiek.

Wystawa *Artysta jest obecny*, fot. R. Sosin

Wystawy w galeriach

Galeria Alfa

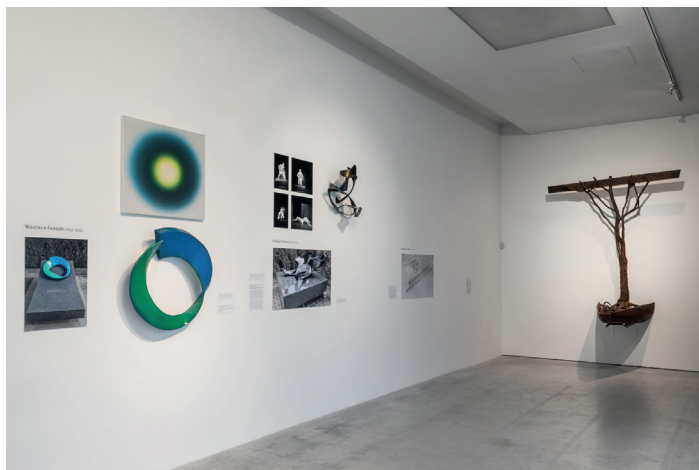
Krzysztof M. Bednarski *Symbole życia po śmierci.*

Rzeźba komemoratywna – kuratorka:

Martyna Sobczyk, 20.5.2021–13.3.2022

Wystawa dedykowana dwóm niedawno zmarłym wybitnym twórcom – Krzysztofowi Pendereckiemu i Adamowi Zagajewskiemu. Autorem poświęconych im rzeźb-sarkofagów w Panteonie Narodowym w kościele św. Apostołów Piotra i Pawła jest Krzysztof M. Bednarski. Ekspozycja w MOC AK-u to szersza prezentacja sztuki komemoratywnej tego artysty.

Współcześnie autorska rzeźba funeralna jest rzadkością. Krzysztof M. Bednarski potrafi przenieść sztukę w kontekst śmierci i specyficznego miejsca ekspozycji, jakim jest cmentarz. Artysta odrzuca wyznaczone funkcję formy oraz tradycyjną, przesadnie sentymentalną symbolikę. Stwarza nowe symbole życia po śmierci, odwołujące się do osobowości zmarłego.

Wystawa Krzysztofa M. Bednarskiego *Symbole życia po śmierci*, fot. R. Sosin

Galeria Beta

***Muzyka jako zapis. Muzyka jako eksperyment* –**

kuratorki: Mirosława Bałazy, Betina Fekser,

25.6.2021–13.3.2022

W Kolekcji MOC AK-u znajduje się kilkadziesiąt partytur muzyki eksperymentalnej. Są to najczęściej notacje muzyczne zapisane w prywatnych językach i przeznaczone dla wykonawców, którzy bezpośrednio współpracują z kompozytorem. Punktem wyjścia tej części ekspozycji są prace pokazywane w Instytutach Polskich w Pradze (1983), Paryżu (1985) oraz w londyńskiej Royal Academy of Music (1986) na wystawie *Partytura muzyczna jako dzieło sztuki*. Są to między innymi partytury graficzne Marka Chołoniewskiego, Piotra Grelli-Możejki, Krzysztofa Pendereckiego, Bogusława Schaeffera oraz Ewy Synowiec. Część twórców związana była ze Studiem Eksperymentalnym Polskiego Radia, powstałym w 1957 roku w Warszawie.

Wystawa *Muzyka jako zapis. Muzyka jako eksperyment*, fot. R. Sosin

Kolejną część ekspozycji stanowią partytury rozumiane szerzej. Są to zapisane i rozrysowane plany akcji i performansów, z których kilka miało miejsce w Krakowie. Ich twórcy wywodzili się przede wszystkim z Fluxusu. Wielu jego członków w 1958 roku brało udział w kursie muzyki eksperymentalnej prowadzonym przez Johna Cage'a w nowojorskiej New School.

Na wystawie pokazujemy dokumentacje działań Dicka Higginsa, Ala Hansena oraz Milana Knížáka. Za zgodą tego ostatniego MOCAK wykonał remake jego pracy *Zniszczona muzyka*, w której skład wchodziły porysowane, pocięte lub zamalowane płyty gramofonowe.

Wystawa *Architektura jako symbol, tekst i tło*, fot. R. Sosin

Galeria Re

***Architektura jako symbol, tekst i tło* – kuratorka:**

Agnieszka Sachar, 20.5.2021–13.3.2022

Artyści na różne sposoby korzystają z bogactwa zawartych w architekturze znaczeń. Czerpią z jej potencjału symbolicznego. Nawiązują do roli architektury jako tła wydarzeń i towarzysza naszej codzienności. Czynią z niej także wyrafinowane narzędzie komunikacji.

Biblioteka MOCAK-u

Jadwiga Sawicka *Okladka obca książce. Interwencja w bibliotece* – koordynatorki: Mirosława Bałazy, Magdalena Mazik, 25.6.2021–8.1.2022

W ramach interwencji artystka nadała starym książkom nowe tytuły i namalowała nowe obwoluty. Tym samym ich treść uległa unieważnieniu. Gest jest radykalny, ale nie-ostateczny: obwolutę można usunąć i wrócić do pierwotnej zgodności między okładką a zawartością.

Wystawa Jadwigi Sawickiej *Okladka obca książce*, fot. R. Sosin

Wystawy czasowe poza siedzibą Muzeum

Krzysztof Penderecki *Partytura i ogród. Muzyka wobec obrazu, ogród wobec muzyki* – kurator: Maria Anna Potocka, 4.5–26.9.2021, Bunkier Sztuki, Kraków

W 2003 roku Maria Anna Potocka nakręciła w Lusławicach film z udziałem Krzysztofa Pendereckiego pod tytułem *Partytura i ogród*. Kompozytor przedstawia w nim zasady swojego warsztatu oraz opowiada o metodzie graficznej pozwalającej naszkicować symfonię na jednej kartce. Swoje doświadczenia muzyczne odnosi do ogrodu. Park, który stworzył w Lusławicach, oparł na formie symfonii.

Wystawa proponuje wgląd w myślenie o muzyce i ogrodzie. Obejmuje prywatne szkice – tak zwane preparty-tury – oraz rysunkowe koncepcje ogrodu. Na drugą część wystawy składają się portrety Krzysztofa Pendereckiego autorstwa Beaty Stankiewicz, Marcina Maciejewskiego, Bartka Materki, fotografie Mariana Eilego z cyklu *Rewizyta – Salvador Dali u państwa Pendereckich* oraz dokumentacja fotograficzna parku w Lusławicach autorstwa Marka Beblota i Bartka Barczyka.

Wizualizacja pokazu Krzysztofa Wodiczko *Niebo nad Krakowem. LGBT mówi*.
Dronowy pokaz na Rynku Głównym, proj. M. Mosiołek, fot. F. Gąsiorowski

Krzysztof Wodiczko *Niebo nad Krakowem. LGBT mówi* – kuratorzy: Roman Krzysztofik, Maria Anna Potocka, 24–26.9.2021, Rynek Główny w Krakowie

MOCAK zorganizował trzecią projekcję Krzysztofa Wodiczko w Krakowie. Pierwsza dotyczyła przemocy domowej wobec kobiet, druga traumy żołnierzy wracających z Afganistanu, najnowsza ukazywała krzywdę, na jaką nierówność społeczna skazuje osoby nieheteroseksualne. Dwie pierwsze były wyświetlane na wieży ratuszowej. Najnowsza odbyła się w jej pobliżu. Oczy osób mówiących o swoich doświadczeniach były widoczne na monitorach unoszonych przez drony. Taka „technologiczna” forma spotkania okazała się drogą skutecznie uruchamiającą wrażliwość na cudzy los.

II. KOLEKCJA

Zgodnie z *Planem realizacji strategii na lata 2021–2025* w 2021 roku pozyskaliśmy dzieła wpisujące się w zasadnicze punkty przyjętej przez Muzeum *Strategię rozwoju Kolekcji*. Na ten cel otrzymaliśmy z Urzędu Miasta Krakowa dotację w wysokości 990 000 zł, a z budżetu instytucji przeznaczaliśmy 179 000 zł. Dyrektor Maria Anna Potocka wzięła udział w następujących targach sztuki: Art France, Viennacontemporary, Art Cologne 2021.

Oprócz tego w ramach Targów Sztuki w Wilnie po raz szósty pokazaliśmy wystawę prac z naszej Kolekcji. Efektem współpracy z kolekcjonerami i mecenasami jest wydana w tym roku przez MOCAK publikacja *Kolekcja, kolekcjoner, kolekcjonowanie*, zawierająca wywiady z właścicielami najważniejszych prywatnych zbiorów sztuki współczesnej w Polsce.

Kolekcja MOCAK-u liczy 5429 prac wpisanych pod 1448 numerami inwentarzowymi. W 2021 roku do Kolekcji pozyskano 149 dzieł sztuki, z czego 127 zostało zakupionych (wśród nich znalazły się prace Pawła Althamera, Andreey Anry'ego, Krzysztofa M. Bednarskiego, Iskry Błagoewy, Haliny Cader, Nschotschi Haslinger, Susan Husky, Piotra Lutyńskiego, Krzysztofa Maniaka, Pauliny Ołowskiej, Krystyny Piotrowskiej, Jadwigi Sawickiej, Justyny Smoleń, Beaty Stankiewicz, Jonasza Sterna), a 22 trafiły do zbiorów na zasadzie darowizny (prace Piotra Błamowskiego).

W programie komputerowym do inwentaryzacji został uzupełniony status prawnoautorski 2495 dzieł wpisanych pod 602 numerami inwentarzowymi. Tym samym zakończyliśmy wprowadzanie do systemu statusu prawnoautorskiego wszystkich aktualnie posiadanych prac. Stan na 2021 rok to: 5384 prace, w tym 3721 z prawami autorskimi, 777 z licencjami, 880 bez praw lub w trakcie pozyskiwania praw.

Wywiady z artystami

W ramach opracowywania zbiorów MOCAK przeprowadza wywiady z artystami z Kolekcji. Obecnie jest ich 54. Od 2016 roku opracowane nagrania rozmów z twórcami i osobami ze środowiska artystycznego są dostępne w Archiwum MOCAK-u. W 2021 roku ukończono montaż 11 materiałów – powstały gotowe filmy z napisami polsko-angielskimi oraz planszami, sześć jest obecnie na etapie montażu.

W ciągu roku nagrano jedną rozmowę – z Marcinem Berdyszakiem.

Czwartki z artystami z Kolekcji MOCAK-u

Od lipca realizowano cykl cotygodniowych pokazów wywiadów przeprowadzonych przez Dział Sztuki – w formie projekcji w sali audiowizualnej lub online. Projekt jest kontynuacją cyklu *Czwartki z Kolekcją*.

Wystawy stałe w siedzibie Muzeum

Krystian Lupa *Live Factory 2: Warhol by Lupa* – koordynator: Betina Fekser, od 15.3.2016

Biblioteka Mieczysława Porębskiego – aranżacja: Jerzy Porębski, od 2011

Wystawy Kolekcji poza siedzibą

Natura – materiał twórczy. Kolekcja MOCAK-u w Wilnie – kuratorka: Monika Koziół, 15–17.10.2021, Litexpo w Wilnie

W dniach 15–17 października odbyły się Międzynarodowe Targi Sztuki ArtVilnius'21. Jest to największe tego rodzaju wydarzenie w krajach bałtyckich. Podobnie jak w poprzednich latach towarzyszył mu specjalny program wystawienniczy, w którego ramach MOCAK po raz szósty został zaproszony do przygotowania ekspozycji na bazie swoich zbiorów.

Wystawa ukazywała twórczy potencjał natury. Zaprezentowano na niej prace Juliusa von Bismarcka, Rolfa Juliusa, Krzysztofa Maniaka, Małgorzaty Markiewicz, Teresy Murak oraz Beata Streulego. W wideo i fotografiach, będących także zapisami performansów i akcji artystycznych, twórcy poruszali temat relacji człowieka z przyrodą, odnosili się również do zagadnień pamięci i przestrzeni.

Malarstwo z Kolekcji MOCAK-u w Szpitalu Uniwersyteckim w Krakowie, od 27.10.2021, Szpital Uniwersytecki Kraków-Prokocim, ul. Jakubowskiego 2, budynek C, poziom 0 (wejście przy głównej rejestracji)

MOCAK przygotował wybór kilkunastu obrazów z Kolekcji, które zreprodukowano w formie wydruków na płótnie. Dzięki temu zabiegowi ich odbiór będzie zbliżony do obcowania z oryginałami. Każdy obraz ma opis stanowiący jego interpretację i odnoszący dzieło do twórczości danego artysty.

W naszym wyborze wzięliśmy pod uwagę szczególne okoliczności ekspozycyjne. Ta sztuka jest przeznaczona dla osób oczekujących na wizytę u lekarza, diagnozę lub zabieg. Każda z tych sytuacji jest stresogenna. Prezentowane obrazy mają więc zmniejszać napięcie, intrygować, odwracać uwagę, bawić czy wzbudzać podziw i namysł. Najogólniej mówiąc – mają pełnić funkcje terapeutyczne.

III. ARCHIWUM

Obecnie zbiory archiwalne liczą 47073 obiekty. W Archiwum MOCAK-u znajduje się dziewięć zbiorów tematycznych: Artyści z Kolekcji, Grupa Krakowska, Galeria Krzysztofory, Marian Eile, Władysław Hasior, Mieczysław Porębski, Maria Anna Potocka, Mikołaj Smoczyński, Krzysztof Wodiczko oraz bieżące archiwum Muzeum.

W 2021 roku zakończono ewidencjonowanie i porządkowanie zbiorów Artyści z Kolekcji, Grupa Krakowska oraz rozpoczęto ewidencjonowanie zbiorów: Galeria Krzysztofory i Mieczysław Porębski.

Użyczenia z archiwum oraz udostępnienia fotografii do publikacji w 2020 roku: 13.

Archiwum został poświęcony tegoroczny numer „MOCAK Forum”. Znalazły się tam również teksty i materiały wizualne dotyczące Archiwum MOCAK-u:

- wkładka edukacyjna nawiązująca do materiałów z archiwum Mieczysława Porębskiego;
- tekst Betiny Fekser na temat nowego działu w Archiwum MOCAK-u (zbiór Marii Anny Potockiej), w którym wspomniana jest także geneza Archiwum MOCAK-u.

IV. KONSERWACJA

MOCAK dysponuje pracownią konserwacji sztuki współczesnej. Konserwacja dzieł z Kolekcji koncentruje się na ich zabezpieczeniu i zapewnianiu im odpowiednich warunków ekspozycji oraz magazynowania. Przede wszyst-

kim jednak gromadzimy wszelkie informacje dotyczące warsztatu i sposobu pracy artystów, doboru materiałów i mediów oraz stosunku twórców do procesów starzenia się i degradacji ich prac. Na podstawie tych informacji ustalamy zakres dopuszczalnych zabiegów konserwatorskich. Wobec różnorodności sztuki współczesnej (od dzieł wykorzystujących zróżnicowane materiały i nowatorskie sposoby ich łączenia przez formy niematerialne, o ograniczonej trwałości lub nietrwałe po formy wyrazu artystycznego pozbawione w ogóle podstawy materialnej) konserwacja dzisiejszej sztuki nabiera zupełnie innego znaczenia niż podobna działalność w przeszłości.

Działania w 2021 roku

- Nadzory konserwatorskie nad transportami, montażami i demontażami wystaw czasowych.
- Aranżacja i reinstalacja wieloelementowych dzieł w ramach przygotowania wystaw czasowych, weryfikacja stanów zachowania, drobne zabiegi konserwatorskie.
- Nadzory konserwatorskie nad montażem dzieł z Kolekcji MOCAK-u w ramach wystaw jubileuszowych.
- Opracowanie raportów konserwatorskich do dzieł z Kolekcji MOCAK-u wypożyczanych do innych instytucji.
- Weryfikacja stanu zabezpieczeń w instytucjach starających się o użyczenie dzieł z Kolekcji.
- Spotkania ze studentami Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w przestrzeni wystawienniczej MOCAK-u oraz w pracowni konserwatorskiej dotyczące między innymi konserwatorskiej specyfiki muzeum sztuki współczesnej.
- Nadzór nad opracowaniem programów prac konserwatorskich do willi Kossakówka i figury Matki Boskiej Niepokalanego Poczęcia przy pl. Kossaka 4.
- Nadzór nad wyłonieniem wykonawcy i pracami odkrywkowymi prowadzonymi w celu poszukiwania dekoracji ściennych i ustalenia kolorystyki ścian i elewacji willi Kossakówka.
- Udział w radach budowy dotyczących willi Kossakówka oraz współpraca przy opracowaniu dokumentów oraz wytycznych przetargowych.

V. UTRZYMANIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ MUZEUM

Siedziba główna

- Modernizacja systemu oświetlenia awaryjnego w Muzeum.
- Przeprowadzenie okresowych przeglądów stanu technicznego budynków Muzeum potwierdzonych protokołami kontroli.

Willi Kossakówka

W 2021 roku MOCAK podjął czynności chroniące zespół dworsko-parkowy Kossakówka przed dalszą degradacją. Opracowano i skonsultowano z Wojewódzkim Urzędem Konserwacji Zabytków w Krakowie niezbędną dokumentację, w tym program funkcjonalno-użytkowy oraz programy prac remontowo-konserwatorskich dotyczące zabytkowej willi Kossakówka oraz znajdującej się na terenie inwestycji kamiennej figury Matki Boskiej Niepokalanego Poczęcia. Podjęto współpracę ze stałym inspektorem nadzoru inwestorskiego. Podpisano umowę na dofinansowanie robót budowlanych z Wydziałem Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, dzięki czemu w ramach zamówienia publicznego wyłoniono wykonawcę i wznowiono roboty budowlane. Skupiły się one na podbijaniu fundamentów, zbrojeniu konstrukcji, osuszaniu zawilgoconych pomieszczeń oraz wzmacnianiu ścian. Równolegle podjęto czynności administracyjne, w tym te związane z uzyskaniem w Wydziale Architektury i Urbanistyki Urzędu Miasta Krakowa decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego potrzebnej do uzyskania nowego pozwolenia na budowę dostosowanego do planów związanych z inwestycją. Po zmianie koncepcji zagospodarowania terenu Kossakówki i podjęciu decyzji, że będzie to miejsce poświęcone w całości historii i dorobkowi rodziny Kossaków, zaplanowano prace projektowe na rok 2022 – ogłoszone zostanie zamówienie na opracowanie kompletnej wielobranżowej dokumentacji budowlanej, na której podstawie będzie można zaplanować

dalszy etap robót budowlanych, w tym te związane z umieszczeniem w obiekcie windy i rozbudową podpiwniczenia. Jednocześnie trwa pozyskiwanie elementów potrzebnych do aranżacji przyszłej Kossakówki jako oddziału MOCAK-u oraz inwentaryzacja i zabezpieczanie wszystkich elementów zabytkowych cennych dla budynku.

VI. EDUKACJA

MOCAK realizuje różnorodne projekty edukacyjne oraz zaangażowane społecznie. Poprzez swoją działalność stara się upowszechniać ideę społeczeństwa otwartego na sztukę, w którym każdy, bez względu na wiek czy status społeczny, może wziąć udział w rozmowie na jej temat. Projekty edukacyjne dają uczestnikom możliwość eksplorowania świata sztuki współczesnej oraz spróbowania własnych sił w działaniach twórczych.

Warsztaty w Zespole Szkół w Kazimierzu Dolnym, 20.9.2021, fot. K. Homoncik

Nowe projekty

Odetchnij w Muzeum. Spotkanie dla opiekunów i opiekunek osób zależnych

W ramach promowania równego dostępu do sztuki Muzeum we współpracy ze Stowarzyszeniem Mudita zorganizowało spotkanie, podczas którego osoby opiekujące się na co dzień bliskimi z niepełnosprawnościami mogły się zrelaksować i wziąć udział w oprowadzaniu, podczas gdy edukatorzy i wolontariusze zajmowali się ich podopiecznymi.

Powtórka z historii sztuki

Ta propozycja edukacyjna skierowana była do osób zdających maturę z historii sztuki. Dzięki wiedzy eksperckiej zgromadzonej w Muzeum uczestnicy mogli wziąć udział w zajęciach online dotyczących metodologii historii sztuki, ikonografii czy analizy dzieł, a także dowiedzieć się więcej o twórczości XX i XXI wieku, która często jest pomijana w toku nauczania.

Minioprowadzania

Seria krótkich, 15-minutowych oprowadzań, bazujących na kilku wybranych dziełach na wystawie, realizowana była w formule hybrydowej: na żywo w Muzeum oraz w formie transmisji na portalu Facebook. Dzięki temu wydarzenie to było niezależne od zmian w funkcjonowaniu Muzeum powodowanych pandemią. Minioprowadzania odbywały się dwa razy w tygodniu i były prowadzone w czterech językach: polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim.

Minioprowadzanie, 25.2.2021, fot. Dział Wiedzy o Sztuce

Twórcza wymiana

Cykl służy współpracy ze studentami kierunków artystycznych i humanistycznych. W 2021 roku nawiązano kontakty z Wydziałem Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wydziałem Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego. W ramach projektu studenci, po uprzednich wizytach studyjnych, przygotowywali materiał edukacyjny związany z Kolekcją MOCAK-u, dzięki czemu opracowano prace 40 artystów ze zbiorów Muzeum.

Halo, MOCAK!

Wychodząc naprzeciw potrzebom odbiorców w czasie pandemii, zespół Działu Wiedzy o Sztuce pełnił dyżur edukacyjny. W każdy piątek w określonych godzinach od lutego do maja przedstawicielki Działu były dostępne telefonicznie oraz online. Dyżur zainicjowano z myślą o osobach chcących poznać ofertę Muzeum, uzyskać informacje o jego działalności online oraz dostępności.

Halo MOCAK! – dyżur edukacyjny, 25.2.2021, fot. K. Kozień

Program edukacyjny

W 2021 roku realizowana i rozbudowywana była stała oferta Muzeum.

Regularna współpraca ze szkołami i ośrodkami edukacyjnymi

W roku 2021 MOCAK odwiedziło 3298 uczniów, którzy skorzystali z oferty edukacyjnej. To ważny sektor publiczności, który dynamicznie się rozwija dzięki podtrzymywaniu stałych relacji z nauczycielami i nauczycielkami oraz nawiązywaniu nowych. W drugiej połowie roku zespół Działu Wiedzy o Sztuce wprowadził też kolejne tematy lekcji muzealnych dotyczące między innymi krytyki artystycznej i Grupy Krakowskiej.

Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści

Cykliczne spotkania dotyczą książek, które w literacki sposób podejmują temat sztuki. Celem projektu jest swobodna, niehierarchiczna dyskusja o współczesnej kulturze i zawiązanie społeczności czytelników. W 2021 roku spotkania Klubu odbywały się online. Pozwoliło to włączyć do grona uczestników również czytelników niemieszkających w Krakowie, a nawet w Polsce, a także osoby, które z różnych innych przyczyn nie mogą uczestniczyć w spotkaniach na żywo.

Aktywne czytanie

Program warsztatów rodzinnych inspirowanych książkami dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym ma charakter autorski. Podczas zajęć czytanie przeplata się z działaniami twórczymi i ruchowymi. W przygotowaniu jest publikacja o tej metodzie (wraz ze scenariuszami do samodzielnej realizacji warsztatów), która ukaże się w 2022 roku.

Warsztaty Aktywne czytanie, 30.10.2021, fot. Dział Wiedzy o Sztuce

Muzeum u Ciebie. Autobus MOCAK-u

W 2021 roku mieszkańcy Krakowa mogli zwiedzać Mobilną Kolekcję podczas Święta Rodziny Krakowskiej, akcji Zajrzyj do Huty i Nocy Muzeów. Autobus odwiedził także Katowice. W ramach działalności edukacyjnej poza Muzeum w Kazimierzu Dolnym przeprowadzono warsztaty dla dzieci i młodzieży oparte na Kolekcji MOCAK-u. W autorskich działaniach prowadzonych przez trzy oddelegowane edukatorki wzięło udział 120 uczestników z dwóch szkół.

Muzeum u Ciebie. Autobus MOCAK-u na Święcie Rodziny Krakowskiej, 3.5.2021, fot. Dział Wiedzy o Sztuce

Wspieranie międzynarodowej społeczności Krakowa – Art Café

Cykliczne wydarzenie polega na swobodnej rozmowie o sztuce oraz spotkaniach z artystami i jest otwarte na krakowską społeczność międzynarodową. W 2021 roku do organizatorów cyklu dołączyła Grupa Mosaic.

Wartościowa oferta czasu wolnego

MOCAK ma stałą ofertę warsztatów i oprowadzań w języku polskim oraz językach obcych (angielski, francuski, hiszpański, rosyjski, ukraiński) dla indywidualnych zwiedzających oraz dla grup zorganizowanych. Dział Wiedzy o Sztuce przygotował też ofertę na ferie zimowe, wakacje, Święto Rodziny Krakowskiej, Tydzień Aktywnego Seniora, Dzień Otwarty Funduszy Europejskich i wiele innych okoliczności.

Warsztaty Urban sketching, 10.7.2021, fot. Dział Wiedzy o Sztuce

Warsztaty z artystami

Dział Wiedzy o Sztuce umożliwia publiczności Muzeum kontakt z artystami poprzez realizowane warsztaty. W roku 2021 odbyły się długofalowy projekt Krzysztofa Marchlaka *Opowieść wizualna – o reprezentacji osób LGBT+* oraz warsztaty z Jadwigą Sawicką.

Czy czytać można tylko treść? (Nie) oceniamy po okładce – warsztaty towarzyszące wystawie Jadwigi Sawickiej, 18.11.2021, fot. K. Homoncik

Wokół edukacji

Dział Wiedzy o Sztuce rozwija swoje kompetencje i pracuje na rzecz rozbudowywania sieci kontaktów i współpracy międzyinstytucjonalnej. W roku 2021 zespół podjął wiele działań, aby wypełnić te zadania.

Wizyty studyjne

Program *Porozmawiajmy o Muzeum!* obejmował wizyty studyjne dla studentów i ekspertów z całej Polski.

Szkolenia, konferencje

Zespół Działu Wiedzy o Sztuce regularnie uczestniczył w szkoleniach i konferencjach organizowanych między innymi przez Muzeum Żydów Polskich POLIN, Forum Edukatorów Muzealnych, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Network of European Museum Organisations, Małopolski Instytut Kultury (międzynarodowy projekt *Global Curiosity*).

Współpraca międzynarodowa

Dział Wiedzy o Sztuce wziął udział w symposium *German-Polish Museum Dialogue Focus 2021: Audience Development*, organizowanym przez NIMOZ i German Museums Association, oraz w *Design Campus Dresden: „School of Utopias”*, organizowanym w Pillnitz przez Staatliche Kunstsammlungen Dresden, Freistaat Sachsen i Die Beauftragte der Bundesregierung für Kultur und Medien.

Staże, praktyki

Dział Wiedzy o Sztuce prowadzi program staży, w którego ramach regularnie współpracuje z osobami z Polski i zagranicy. Praktykanci otrzymują różne zadania, mają okazję poznać codzienną pracę Muzeum oraz realizować własne projekty. Dział otoczył też opieką stypendystkę Fulbrighta Joannę Pottle.

Rubryka edukacyjna w „MOCAK Forum”

Dział Wiedzy o Sztuce przygotowuje materiały edukacyjne do każdego numeru „MOCAK Forum”. Są to wkładka edukacyjna (twórcze zadanie odnoszące się do tematyki numeru wraz z tekstem wprowadzającym) oraz artykuły związane z teorią i praktyką edukacji muzealnej.

VII. DZIAŁANIA DOSTĘPNOŚCIOWE

W 2021 roku powstał oraz został zatwierdzony dwuletni plan zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Zawiera on szczegółową strategię działań dostępnościowych, którą Muzeum sukcesywnie wprowadza w życie. Drugim dokumentem, którego założenia są realizowane, jest zawarta w ubiegłorocznym raporcie strategia rozwoju dostępności.

Wybrane inicjatywy podjęte w 2021 roku

Ciche godziny

W środy w godzinach 16–19 w przestrzeni ekspozycyjnej nie są organizowane żadne wydarzenia, oprowadzania ani warsztaty, a prace emitujące głośne dźwięki oraz intensywne światło zostają ściszone lub wyłączone. Inicjatywa działa na rzecz wszystkich grup odbiorców, zarówno osób ze spektrum autyzmu, wysoko wrażliwych na bodźce, jak i innych gości Muzeum, którzy preferują zwiedzanie właśnie w takich warunkach.

Aplikacja tłumacz online polskiego języka migowego

Aplikacja, dzięki której osoby g/Głuche i porozumiewające się w PJM, podczas bezpośredniej rozmowy z tłumaczką lub tłumaczem, mogą uzyskać interesujące je informacje. Z aplikacji można korzystać za pomocą własnego sprzętu, klikając ikonkę rąk, znajdującą się na stronie głównej Muzeum, a także podczas wizyty w MOCAK-u po poinformowaniu pracownicy lub pracownika recepcji o takiej potrzebie.

Dostęp alternatywny do Galerii Re

Galeria Re to jedyna przestrzeń w MOCAK-u, która – z powodu znajdujących się tam schodów – nie jest dostępna dla wszystkich. Dostęp alternatywny ma formę spaceru wirtualnego, wyświetlanego na ekranie umieszczonym na dolnym poziomie Galerii. Materiał został opatrzony audiodeskrypcją oraz napisami. Jest dostosowany do potrzeb różnych osób: niewidomych, słabowidzących, g/Głuchych i słabosłyszących, a sposób jego prezentowania uwzględnia odbiorców z czasową lub stałą niepełnosprawnością ruchową.

Aplikacja tłumacz PJM online, fot. R. Sosin

Działania rozpoczęte w 2020 roku i kontynuowane

- Raporty o dostępności: przygotowywanie odpowiednich dokumentów (między innymi sprawozdania, zestawienia, plany), monitorowanie działalności Muzeum, wykonywanie i koordynacja audytów.
- Organizacja wydarzeń dostępnych: każde wydarzenie w MOCAK-u na etapie organizowania jest oceniane pod kątem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Podczas większości spotkań na żywo lub transmitowanych przez platformy internetowe odbywa się simultanicznie tłumaczenie na PJM.
- Działalność edukacyjna: dalsza organizacja warsztatów i oprowadzań uwzględniających szczególne potrzeby odbiorców (oprowadzania tłumaczone na PJM, oprowadzania z audiodeskrypcją na żywo, warsztaty dostosowane do potrzeb różnych grup odbiorców, nowy cykl *Sztuka dostępna w MOCAK-u*).
- Działalność biblioteczna: rozbudowywanie księgozbioru o publikacje z dziedziny dostępności.
- Działalność wydawnicza: rozwój sekcji dostępnościowej w czasopiśmie „MOCAK Forum”.
- Promocja: dostosowanie komunikatów o wydarzeniach – dodawanie do nich tłumaczenia na PJM, audiodeskrypcji, napisów oraz tekstów skryptowych. Dostępność social mediów: stosowanie opisów alternatywnych do fotografii umieszczanych na profilach Muzeum.

Sztuka dostępna w MOCAK-u, 5.6.2021, fot. E. Wyżga

- Kontakt z ekspertami w dziedzinie dostępności: kontynuacja współpracy z Fundacją Siódmy Zmysł, Oddziałem Mazowieckim Polskiego Związku Głuchych (aplikacja PJM online) oraz Oddziałem Małopolskim Polskiego Związku Głuchych (dalsze uczestnictwo pracowników Muzeum w kursie PJM).
- Udział w konferencjach i szkoleniach: dostępność jako intensywnie rozwijająca się dziedzina wymaga nieustannego poszerzania wiedzy oraz aktywnego uczestnictwa w kursach, szkoleniach i konferencjach naukowych. Jest to także pole do dzielenia się doświadczeniami oraz zdobytą wiedzą.

VIII. BIBLIOTEKA

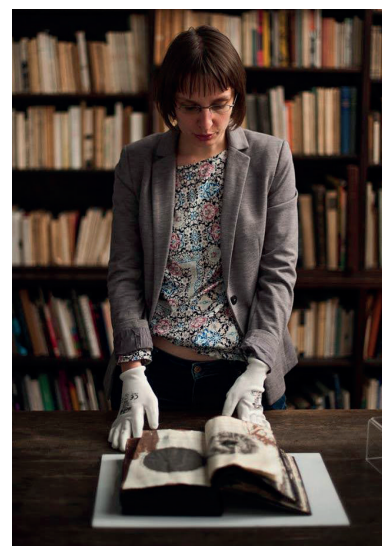
Biblioteka MOCAK-u poszerza pole interpretacji sztuki współczesnej, ukazując ją w kontekście współczesnej humanistyki. Uwidacznia się to zarówno w profilu księgozbioru, jak i proponowanych dyskusjach, projektach edukacyjnych i artystycznych oraz wystawach. Biblioteka MOCAK-u jako jedyna tego rodzaju instytucja w Polsce udostępnia księgozbiór także w formie wypożyczeń. Ważną częścią działalności Biblioteki MOCAK-u i nieustanną inspiracją dla niej jest pozostająca pod jej opieką stała wystawa – Biblioteka Mieczysława Porębskiego.

W 2021 roku księgozbiór Biblioteki MOCAK-u został rozbudowany o 640 woluminów, a jego wartość wzrosła o 86575,18 zł. Zakupionych zostało 96 książek, 493 zostały podarowane w ramach wymiany wydawnictw z instytucjami i osobami prywatnymi, 51 spośród skatalogowanych publikacji to wydawnictwa własne.

W 2021 roku Bibliotekę odwiedziły 1384 osoby.

Działalność w 2021 roku

- Rozwój podstawowej działalności Biblioteki: regularne gromadzenie, opracowywanie i konserwacja zbiorów, pomaganie czytelnikom i badaczom w kwerendzie, wymiana publikacji i dubletów z innymi instytucjami, realizacja wypożyczeń międzybibliotecznych.
- Biblioteka jako archiwum instytucji: tworzenie księgozbiorów specjalnych do wszystkich wystaw czasowych i wydarzeń mających miejsce w Muzeum, poszerzanie księgozbioru na temat artystów z Kolekcji MOCAK-u.
- Przygotowanie bibliografii tematycznych, w tym opracowywanie bibliografii rodu Kossaków.
- Biblioteka jako miejsce otwarte: jedyna krakowska biblioteka czynna dla czytelników przez całe lato, w czasie pandemii realizująca swoje usługi w sposób zdalny.
- Akcja *Wspólna półka*: czytelnicy polecali książki o tematyce LGBTQ+, następnie zakupione do księgozbioru.

Prezentacja księgozbioru Mieczysława Porębskiego, 2.3.2021, fot. M. Świdziński

Czy czytać można tylko treść? (Nie) oceniamy po okładce – warsztaty towarzyszące wystawie Jadwigi Sawickiej, Biblioteka MOCAK-u, 18.11.2021, fot. K. Homoncik

IX. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I WYDAWNICZA

Działalność naukowa

W 2021 roku Muzeum rozwijało swoją działalność naukową poprzez współtworzenie środowiska art worldu i budowanie współpracy międzynarodowej. Przyczyniły się do tego działania w kraju i na arenie międzynarodowej. W listopadzie MOCAK oficjalnie ogłosił podjęcie stałej współpracy z Centrum Sztuk Prześladowanych w Solingen, co jest uwieńczeniem realizowanych od 2015 roku projektów wystawienniczych i wydawniczych oraz zapowiedzi kolejnych. Toczą się również rozmowy dotyczące współpracy MOCAK-u z Litewskim Narodowym Muzeum Sztuki oraz Muzeum Sztuki w Reykjavíku (wspólne działania planowane są na rok 2023).

Rozwój profilu naukowego był również realizowany poprzez działalność wydawniczą Muzeum. Publikacje MOCAK-u znacząco przyczyniają się do rozwoju nauki w Polsce, prezentując niedostępne dotychczas w języku polskim teksty (*Filozofia a Zagłada*), podejmując nieopracowane zagadnienia (historia Zabłocia w publikacji *Fabryka Schindlera oraz historia przed i po*) oraz zbierając różne głosy w ważnych dla humanistyki obszarach (*Kolekcja, kolekcjoner, kolekcjonowanie*).

Ukazał się także 17. numer czasopisma recenzowanego „MOCAK Forum”. Jego temat to *Archiwa w polu sztuki*. Redaktorem prowadzącą jest Marika Kuźmich. Artykuły zostały wyłonione również w ramach otwartego naboru. Teksty złożyły między innymi: Iwona Demko, Weronika Kobylńska, Karolina Majewska-Güde, Wiktoria Szczupacka, Magdalena Skrzypczak, Aniela Trojanowska, Katarzyna Ewa Trzeciak.

Wszystkie publikacje MOCAK-u z ostatnich trzech lat otrzymały numery DOI i zostały wprowadzone do systemu Polskiej Bibliografii Naukowej. Muzeum regularnie dokumentuje swoje działania naukowe w tym systemie.

Ukoronowaniem tegorocznych działań naukowych jest wydana 3 listopada zgoda Ministerstwa Edukacji i Nauki na pozostawienie Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK w wykazie instytucji tworzących system szkolnictwa wyższego i nauki, prowadzonym w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.

Lista publikacji wydanych w 2021 roku

- Krzysztof Penderecki. *Partytura i ogród. Muzyka wobec obrazu, ogród wobec muzyki* – polsko-angielski katalog wystawy (112 stron, współwydawca: Galeria Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki)
- Krzysztof M. Bednarski. *Symbole życia po śmierci* – polsko-angielski katalog wystawy (232 strony)
- *Filozofia a Zagłada* – antologia tekstów filozoficznych w języku polskim dotyczących Holokaustu (272 strony)
- Krzysztof Wodiczko. *Niebo nad Krakowem. LGBT mówi. Dronowy pokaz na Rynku Głównym* – polsko-angielski katalog projektu (120 stron)
- *Kolekcja, kolekcjoner, kolekcjonowanie* – publikacja w języku polskim o zjawisku kolekcjonowania (152 strony)
- *Współczesne modele realizmu* – polsko-angielski katalog wystawy (176 stron)
- Zofia Posmysz. *Szrajberka. 7566. Auschwitz 1942–1945* – drugie polskie wydanie publikacji dotyczącej ocalałej z Auschwitz (128 stron)
- *Fabryka Schindlera oraz historia przed i po* – publikacja na temat Zabłocia w trzech wersjach językowych; tytuł wersji angielskiej: *Schindler's Factory: Then and Now*; tytuł wersji niemieckiej: *Schindlers Fabrik sowie die Geschichte davor und danach* (72 strony każda)
- „MOCAK Forum”, nr 17: *Archiwa w polu sztuki* (136 stron)

Dystrybucja publikacji

MOCAK Bookstore dystrybuje publikacje Muzeum w najważniejszych instytucjach kultury oraz współpracuje z najlepszymi księgarniami w całym kraju. Pismo „MOCAK Forum” jest sprzedawane w księgarniach i salonach prasowych w całej Polsce, również w salonach Empiku (dział sztuki). Wydawnictwa MOCAK-u są dostępne także u ogólnopolskich dystrybutorów książek, takich jak Azymut oraz Motyle Książkowe, dzięki czemu mogą być sprzedawane przez małe i niezależne księgarnie.

X. MOCAK BOOKSTORE I BUNKIER-BOOKSTORE-MOCAK

MOCAK Bookstore

MOCAK Bookstore to księgarnia artystyczna specjalizująca się w filozofii, krytyce sztuki, a także wydawnictwach z zakresu fotografii, designu, mody, filmu, muzyki i architektury. Słynie z rozbudowanych sekcji komiksu oraz publikacji dla dzieci. W jej ofercie znajduje się kilkadziesiąt tytułów prasowych. Prowadzona jest także sprzedaż reprodukcji dzieł z Kolekcji MOCAK-u oraz przedmiotów tworzonych przez artystów. Bieżąca oferta MOCAK Bookstore uwzględnia wydarzenia i wystawy odbywające się w Muzeum.

MOCAK-bookstore-BUNKIER

MOCAK-bookstore-BUNKIER to księgarnia siostra MOCAK Bookstore, która otwarta została 1 lutego 2021 roku. Księgarnia, zajmująca blisko 170 metrów kwadratowych, mieści się na parterze Pałacu Potockich, zabytkowej kamienicy przy Rynku Głównym 20 w Krakowie. Doskonała lokalizacja pozwala na dotarcie do szerokiego grona odbiorców, głównie turystów zagranicznych. MOCAK-bookstore-BUNKIER promuje Muzeum poprzez prezentację części Kolekcji w ścisłym centrum Krakowa. W Pałacu Potockich swoją siedzibę ma również Krakowskie Biuro Festiwalowe wraz z działem Kraków. Miasto Literatury UNESCO, dzięki czemu księgarnia staje się naturalnym partnerem licznych wydarzeń kulturalnych (koncerty, spotkania z artystami, promocje książek itp.). Oprócz publikacji o sztuce oferta placówki w dużej mierze koncentruje się zarówno na polskiej, jak i zagranicznej literaturze współczesnej. Obok pełnej oferty Galerii Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki oraz MOCAK-u księgarnia ma również rozbudowaną sekcję książek dla dzieci i poezji oraz bogatą kolekcję komiksów. W starannie zaprojektowanej przestrzeni wydzielone zostało specjalne miejsce na warsztaty i spotkania z autorami.

Działalność w 2021 roku

Księgarnia zaprojektowała, wyprodukowała i wprowadziła do sprzedaży kilkanaście gadżetów z logotypem Muzeum i przedmiotów artystycznych.

Dodatkowo wyprodukowano i wprowadzono do sprzedaży kolejną partię reprodukcji dzieła Jerzego Koszałki *Żegnam państwa*, a także ekologicznych karmników dla ptaków według projektu Jolanty Uczarczyk. Nieustannie trwają prace nad kolejnymi produktami, które zostaną włączone do sprzedaży w 2022 roku.

Księgarnia utrzymuje stały kontakt z przedstawicielami najważniejszych polskich i zagranicznych wydawnictw, na bieżąco uzupełnia ofertę o nowości z Polski i zagranicy. Na indywidualne życzenie klientów sprowadza pozycje spoza stałej oferty, przygotowuje rozeznania rynku i wyceny list bibliograficznych.

Zespół księgarni odpowiedzialny jest za reprezentowanie Muzeum na targach książki. W 2021 roku ze stoiskiem MOCAK-u odwiedziliśmy Opole, Warszawę (trzykrotnie), Gdynię i Gdańsk.

XI. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA

Integralną częścią każdego projektu są działania komunikacyjne, a w konsekwencji również promocyjne. Aby wypełniać misję skutecznego upowszechniania sztuki w społeczeństwie przyjętą przez Muzeum, pracujemy nad dotarciem z informacjami o działalności MOCAK-u do różnych grup odbiorców, między innymi poprzez:

- druki (plakaty, citylighty, programy wystaw czasowych, afisze, ulotki, bannery, foldery);
- media społecznościowe (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube, TikTok) – konta MOCAK-u znajdują się w czołówce najbardziej popularnych wśród polskich muzeów oraz instytucji kultury;
- strona WWW – informacje o wszystkich projektach umieszczane są na stronie internetowej Muzeum; na bieżąco aktualizujemy jej wersję polską i angielską, podstawowe wiadomości o MOCAK-u prezentowane są także w językach francuskim, włoskim, hiszpańskim, niemieckim i rosyjskim;
- e-mail marketing – regularna wysyłka newsletterów oraz mailingów prasowych;

- nośniki multimedialne w Muzeum – systematyczna aktualizacja, zapowiedzi wydarzeń, informowanie o bieżących projektach;
- współpraca z youtuberami, blogerami, influencerami – twórcami treści w internecie;
- budowanie sieci współpracy z partnerami wydarzeń, patronami medialnymi, potencjalnymi sponsorami (między innymi Uniwersytet Jagielloński, MPK Kraków);
- organizowanie konferencji prasowych w związku z otwieranymi wystawami i projektami Muzeum;
- przyjmowanie dziennikarzy i autorytetów ze świata sztuki (krytyków, kuratorów, artystów);
- realizowanie wywiadów i materiałów medialnych dotyczących Muzeum – media lokalne, ogólnopolskie i międzynarodowe;
- reklamy w mediach tradycyjnych (prasa, radio) oraz portalach internetowych.

fol. K.K. Kamiński

fol. M. Madej

MOC AK w internecie

MOC AK w internecie	DANE z 16.12.2021	Zmiana w stosunku do 2020 roku (wzrost / spadek)
Facebook MOC AK-u	76 086 obserwujących	↑5,7%
Twitter MOC AK-u	4 934 obserwujących	↑4,5%
Instagram MOC AK-u	29 113 obserwujących	↑6,9%
	51 985 zdjęć z hasztagiem #MOC AK	↑5,6%
TikTok MOC AK-u	265 obserwujących	↑10,6%
	1249 polubień	
YouTube MOC AK-u	357 filmów	↑16 nowych filmów
	1 797 subskrybentów	↑11,8%
	515 538 wszystkich wyświetleń filmów	↑11,8%
Strona www MOC AK-u	1 022 315 odsłon	↓2,9%
	323 004 użytkowników	↑5%
Facebook Biblioteki MOC AK-u	1 353 obserwujących	↑5,5%
Facebook MOC AK Bookstore	5 516 obserwujących	↑4,3%
Instagram MOC AK Bookstore	4 858 obserwujących	↑10,8%

Wzmianki medialne

Udział poszczególnych mediów	Prasa drukowana	Internet	Radio i telewizja	Łącznie
Informacje prasowe o MOC AK-u ¹	164	4852	296	5312
Informacje prasowe o dyrektor Marii Annie Potockiej ²	69	543	73	685
Łączna liczba wszystkich wzmianek medialnych o Muzeum w 2021 roku				5997

PR, współpraca z mediami

Współpraca z radiem

MOC AK stale współpracuje z RMF Classic (stacja jest patronem medialnym Muzeum). Pojawiają się tam zapowiedzi i spoty dotyczące wystaw. Radio było także patronem kina letniego. W 2020 roku z inicjatywy MOC AK-u i we współpracy z RMF Classic stworzyliśmy cykl Studio MOC AK, który kontynuowaliśmy w roku 2021 – w tym roku dotyczył on Jadwigi Sawickiej oraz wystawy *Okładka obca książce. Interwencja w bibliotece*. Artystka przybliżyła najważniejsze aspekty prezentowanych prac oraz zastanowiła się nad tym, jak dialogują one z przestrzenią Biblioteki Mieczysława Porębskiego.

Materiały o Muzeum pojawiały się regularnie w wielu stacjach radiowych, takich jak: Radio Zet, RMF, RMF Classic, TOK FM, Radio Nowy Świat, Radio Złote Przeboje, Meloradio, ChilliZet, Antyradio, ESKA, Czwórka Polskie Radio, Dwójka Polskie Radio, Trójka Polskie Radio, Radio Kraków.

Współpraca z prasą

MOC AK stale współpracuje z: „Gazetą Wyborczą”, „Przeglądem”, „Pismem. Magazynem Opinii”, „Przekrojem”, „Rzeczpospolitą”, „Vogue”, „Architekturą i Biznesem”, PAP, „Miesięcznikiem Kraków”. Materiały o Muzeum pojawiały się również w pismach: „Polityka”, „Twój Styl”, „Elle”, „Gazeta Krakowska”, „Dziennik Polski”, „Glissando”, „Replika”, „Krytyka Polityczna”, „Tygodnik Powszechny”, „Ruch Muzyczny”, „WhiteMAD”, „Książki. Magazyn do Czytania”, „L'Officiel Poland”, „Newsweek”, „Odra”, „Charaktery”, „Wysokie Obcasy”, „Claudia”, „Sens”, „Fakt”, „Air Go”, „Let's Fly”, „Live & Travel”, „Kaleidoscope” (magazyn pokładowy PLL LOT)..

MOC AK współpracuje także z mediami zagranicznymi, takimi jak: „Le Figaro”, „Mousse Magazine”, „Trip to Go”, „Hype & Hyper”, „Blok Magazine”, „Itsliquid”, „15min”, „The Trip Magazine”, „Daily Art Magazine”, „Flash Art International”.

¹ Dane z okresu 1.1–9.11.2021 roku według raportu firmy Newton Media sp. z o.o. oraz Brand24; monitorowane hasło: Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOC AK. Narzędzia oferują dostęp do wielu typów wzmianek pochodzących z takich źródeł jak prasa, radio, telewizja, blogi, serwisy informacyjne, fora dyskusyjne, portale społecznościowe, serwisy wideo, serwisy z recenzjami, serwisy audio, natomiast nie uwzględniają wszystkich mediów.

² Dane z okresu 1.1–9.11.2021 roku według raportu firmy Newton Media sp. z o.o. oraz Brand24; monitorowane hasło: Maria Anna Potocka. Narzędzia oferują dostęp do wielu typów wzmianek pochodzących z takich źródeł jak prasa, radio, telewizja, blogi, serwisy informacyjne, fora dyskusyjne, portale społecznościowe, serwisy wideo, serwisy z recenzjami, serwisy audio, natomiast nie uwzględniają wszystkich mediów.

Współpraca z telewizją

Muzeum od wielu lat współpracuje z TVP Kultura (stacja jest patronem medialnym ekspozycji w każdym sezonie wystawienniczym oraz patronem publikacji). W TVP Kultura pojawiają się obszerne materiały z wystaw, a także programy specjalne, w których uczestniczy Muzeum.

Materiały o MOC AK-u pojawiały się również w: TVN, TVN24, TVP Kraków, Telewizja.Krakow.pl, TVP.

Współpraca internetowa

Artykuły o Muzeum stale pojawiają się w takich portalach jak: Onet, Niezła Sztuka, Lovekraków.pl, Krakow.pl, Kraków Culture Karnet, Dzieje.pl, Wirtualne Media, Portal Medialny, Z Cyklu, na stronach internetowych gazet wymienionych wyżej oraz portalach lokalnych. W przypadku projektów tematycznych pojawiają się systematycznie na takich portalach jak: Presto, Artinfo, Rynek i Sztuka, Queer.pl, Histmag, Historia.org, Szeroki Kadr, Fotopolis, Digital Camera, E-teatr, Chidusz, Infoarchitekta.pl, Czas Dzieci, Rodzinny Kraków, Ładne Bebe.

W 2021 roku nawiązaliśmy współpracę patronacką dotyczącą wydarzeń dla dzieci i ich rodziców (opiekunów) z portalem BabyGo.pl (jedna z najpopularniejszych stron skierowana do tej grupy odbiorców).

Informacje o wystawach, wydarzeniach w Muzeum pojawiają się na takich portalach jak: Muzealnictwo.com, Proanima.pl.

Współpraca z blogerami i instagramerami

MOC AK współpracuje z blogerami i instagramerami przy promocji publikacji i wystaw. Każdorazowo wybieramy osoby, które tematyka danej książki czy ekspozycji mogłaby zainteresować. Recenzje najczęściej pojawiają się na Facebooku oraz Instagramie. Publikacje i wystawy MOC AK-u polecali między innymi Mariusz Szczygieł, Wojtek Szot, Żydoteka, Księgarka na Regale, Po Co Czytam.

Ponadto przy publikacji *Współczesne modele realizmu* podjęliśmy współpracę z wybranymi instagramerami, którzy są zainteresowani kulturą i aktywni w mediach społecznościowych.

Współpraca z uczelniami, instytucjami kultury, stowarzyszeniami, wydarzeniami kulturalnymi

MOC AK współpracuje z uczelniami (Uniwersytet Jagielloński, Akademia Górniczo-Hutnicza, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) oraz ze zrzeszeniami studentów, instytucjami kultury (Agencja Artystyczna GAP, Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej, Federacja Znaki Równości, Stowarzyszenie Queerowy Maj, Krakowskie Centrum Równości DOM EQ, Krakowskie Biuro Festiwalowe, Fundacja Instytut Polska-Ukraina, SIW Znak), instytucjami edukacyjnymi (Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli) przy projektach, które inicjuje Muzeum, i tych, do których jest zapraszane.

Współpraca z PLAY KRAKÓW

PLAY KRAKÓW to powstała w 2020 roku pierwsza platforma VOD służąca do prezentacji i transmisji online działań kulturalnych miasta. Od jesieni 2020 roku regularnie pojawiają się na niej produkcje Muzeum.

XII. WYDARZENIA

Otwarte wydarzenia organizowane przez Muzeum w 2021 roku (online, w tym PLAY KRAKÓW, i stacjonarnie):

styczeń – Czwartki z Kolekcją online: Ane Lan

9–14 stycznia – *Sztuka rozgrzewa*. Ferie z MOCAK-iem online

luty – marzec – Czwartki z Kolekcją online: Anatoly Belov

luty – maj – minioprowadzania w języku polskim (w środy); minioprowadzania w językach obcych: angielskim, ukraińskim i rosyjskim (w czwartki)

4 lutego – wirtualne oprowadzanie po wystawie *Artyści z Krakowa. Generacja 1950–1969* z udziałem kuratorek (#MOCAKonline³)

21 lutego – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #11: *O tyranii. Dwadzieścia lekcji z dwudziestego wieku* (#MOCAKonline)

marzec – 14 maja – *Halo, MOCAK!* (piątki)

4 marca – *Inspiracje i metody twórcze*. Spotkanie towarzyszące wystawie *Pieśń ostateczna*. Rozmawiali: Paweł Althamer, Artur Żmijewski, Adam Mazur i Maria Anna Potocka

6 marca – *Powtórka z historii sztuki: Sztuka – artysta – dzieło* (#MOCAKonline)

13 marca – *Aktywne czytanie: „Oto jest Paryż”* (#MOCAKonline)

13 marca – *Powtórka z historii sztuki: Zagadnienia formy* (#MOCAKonline)

17 marca – wirtualne oprowadzanie po Bibliotece Mieczysława Porębskiego (#MOCAKonline)

20 marca – *Powtórka z historii sztuki: Treści jawne i ukryte* (#MOCAKonline)

27 marca – *Powtórka z historii sztuki: Odpowiednia metoda* (#MOCAKonline)

kwiecień – czerwiec – Czwartki z Kolekcją online: Krzysztof Wodiczko (#MOCAKonline)

3 kwietnia – *Powtórka z historii sztuki: „Po każdej wojnie ktoś musi posprzątać”. Sztuka pierwszych dekad po II wojnie światowej* (#MOCAKonline)

10 kwietnia: *Powtórka z historii sztuki: W stronę nowych rozwiązań. Światowa scena artystyczna* (#MOCAKonline)

11 kwietnia – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #12: *Maria Jarema* (#MOCAKonline)

14 kwietnia – wirtualne oprowadzanie po wystawie *Antropocen* (#MOCAKonline)

17 kwietnia – *Powtórka z historii sztuki: Nowe formy, nowe treści. Sztuka w Polsce po II wojnie światowej* (#MOCAKonline)

24 kwietnia – *Aktywne czytanie: „Cisza!”* (#MOCAKonline)

24 kwietnia – *Powtórka z historii sztuki: Po transformacji. Polska scena artystyczna przełomu XX i XXI wieku* (#MOCAKonline)

5 maja – *Oni. Homoseksualiści w czasie II wojny światowej*. Spotkanie z autorką książki Joanną Ostrowską, zorganizowane wraz z Wydawnictwem Krytyki Politycznej

16 maja – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #13: *Jesień* (#MOCAKonline)

17 maja – wirtualne oprowadzanie po wystawie Mariana Eilego (#MOCAKonline)

3 Wydarzenie w #MOCAKonline odbywają się za pośrednictwem platform: PLAY KRAKÓW, ZOOM, YouTube, Facebook.

21 maja – Dzień / Noc Muzeów 2021 w MOCAR-u

30 maja – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #14: „Przekrój” Eilego (#MOCARonline)

30 maja – *Do zobaczenia!* Orowadzania w językach polskim i angielskim na zamknięcie wystaw

5 czerwca – *Sztuka dostępna w MOCAR-u*

11 czerwca – *Art Café*. Otwarta dyskusja o sztuce

13 czerwca – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #15: *O zmierzchu* (#MOCARonline)

15 czerwca – orowadzanie po wystawach Kolekcji MOCAR-u w ramach KRAKERS Cracow Art Week

17 czerwca – *Sztuka dostępna w MOCAR-u* i orowadzanie po wystawach Kolekcji MOCAR-u w języku angielskim w ramach KRAKERS Cracow Art Week

24 czerwca – *10 lat MOCAR-u!* Wernisaż

lipiec – sierpień – *Czwartki z artystami z Kolekcji MOCAR-u*: Krzysztof M. Bednarski

4 lipca – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #16: *Gertrude Stein* (#MOCARonline)

4 lipca – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w języku polskim

9 lipca – kino letnie: *120 uderzeń serca*

10 lipca – *Narysuj miasto* (Wakacje w MOCAR-u)

11 lipca – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w języku polskim

16 lipca – kino letnie: *Portret kobiety w ogniu*

17 lipca – Noc Jazzu 2021 w MOCAR-u

18 lipca – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w języku francuskim

23 lipca – kino letnie: *Nieznajomy nad jeziorem*

25 lipca – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w języku ukraińskim

30 lipca – kino letnie: *Życie Adeli. Rozdział 1 i 2*

1 sierpnia – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w polskim języku migowym

6 sierpnia – kino letnie: *Girl*

7 sierpnia – *Rośliny i papier*. Wakacyjne warsztaty czerpania papieru dla dzieci

8 sierpnia – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w języku angielskim

10 sierpnia – spotkanie z bohaterkami i autorami projektu *Krok za naturą*

13 sierpnia – kino letnie: *Matthias i Maxime*

14 sierpnia – *Moje prywatne archiwum*. Wakacyjne warsztaty praktyczno-konceptualne dla dzieci

15 sierpnia – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w języku polskim

20 sierpnia – kino letnie: *Tom of Finland*

22 sierpnia – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w języku polskim

27 sierpnia – kino letnie: *Debiutanci*

28 sierpnia – *Zaprojektuj to!* Wakacyjne warsztaty tworzenia opracowań dotykowych dla młodzieży i dorosłych

29 sierpnia – wakacyjne orowadzanie po wystawach czasowych w języku polskim

wrzesień – październik – *Czwartki z artystami z Kolekcji MOCAK-u: Krzysztof Wodiczko*

wrzesień – październik – *Wspólna tęczowa półka*

9 września – *Andrzej Biezan. Intuicja. Wolność.* Spotkanie towarzyszące wystawie *Muzyka jako zapis. Muzyka jako eksperyment*

11 września – *Odetchnij w Muzeum*

18 września – autobus MOCAK-u w akcji *Zajrzyj do Huty*

25 września – *Aktywne czytanie: „Miś ma stracha”*

25 września – *Opowieść wizualna – o reprezentacji osób LGBT+*

2 października – *Czy czytać można tylko treść? (Nie) oceniaj po okładce.* Warsztaty w ramach Weekendu Seniora z Kulturą

5 października – koncert kwartetu smyczkowego ARTEL

9 października – *Opowieść wizualna – o reprezentacji osób LGBT+*

9 października – *Zaprojektuj to!* Warsztaty tworzenia opracowań dotykowych w ramach Festiwalu Kultury bez Barier

10 października – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #17: *Głód. Pamiętnik (mojego) ciała* (#MOCAKonline)

15 października – *Tamara Łempicka.* Spotkanie z Marisą de Lempicką oraz Marią Anną Potocką

15 października – *Opowieść wizualna – o reprezentacji osób LGBT+*

22–23 października – projekt *Mobilistan*

23 października – *Okładka obca książce.* Warsztaty z Jadwigą Sawicką

30 października – *Aktywne czytanie: „Mój cień jest różowy”*

listopad – grudzień – *Czwartki z artystami z Kolekcji MOCAK-u: Muntean/Rosenblum*

7 listopada – *Chryzantemy, niecierpki i niezapominajki.* Warsztaty towarzyszące wystawie Krzysztofa M. Bednarskiego *Symbole życia po śmierci*

13 listopada – *Art Café.* Otwarta dyskusja o sztuce i spotkanie z Piotrem Lutyńskim

14 listopada – warsztaty *Pejzaż dźwiękowy* dla dzieci w wieku 5–10 lat, oprowadzanie w języku angielskim; oprowadzanie w języku polskim z audiodeskrypcją w ramach Dnia Otwartego Muzeów Krakowskich

14 listopada – *Be for OEEs. Praca nad spektaklem. Podgląd podwójny.* Spotkanie z udziałem Krystiana Lupy, Piotra Skiby i Marii Anny Potockiej

20 listopada – *Aktywne czytanie: „Ucho”*

27 listopada – *Obiektyw na siebie.* Warsztaty fotograficzne towarzyszące wystawie *Artysta jest obecny*

28 listopada – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #18: *Argonauci* (#MOCAKonline)

2 grudnia – *Kuchnia towarzyska i uczuciowa.* Spotkanie z Andą Rottenberg

4 grudnia – Warsztaty wykonywania ozdób świątecznych (dla dzieci w wieku 3–12 lat)

4 grudnia – Nocny spacer i poezja czytana przez Jana Klatę. Ósma edycja Festiwalu Literatury dla Dzieci w MOCAK-u

11 grudnia – *Obiektyw na siebie.* Warsztaty fotograficzne towarzyszące wystawie *Artysta jest obecny*

12 grudnia – Klub Czytelniczy Sztuka Opowieści #19: *Między światem a mną* (#MOCAKonline)

14 grudnia – *Nie opuszczam rąk*. Spotkanie z Leonem Tarasewiczem i Małgorzatą Czyńską

18 grudnia – *Aktywne czytanie: „Prezent gwiazdkowy dla Korneliusza Klopsa”*

XII. POZYSKANE DOFINANSOWANIA I NAGRODY DLA MOC AK-U

Dofinansowania

W 2021 roku MOC AK pozyskał ze Społecznego Komitetu Ochrony Zabytków Krakowa dotację na remont willi Kossakówka wysokości 322 058,99 złotych. Na ten sam cel z Fundacji Orlen uzyskano 100 000 złotych. Krakowski Holding Komunalny wsparł MOC AK kwotą 10 000 zł na promocję i reklamę działalności instytucji.

Nagrody i wyróżnienia

- 16th FilmAT Festival – pierwsza nagroda w kategorii Tourism Product – Cultural Attractions/International Competition dla serii *Porozmawiaj o sztuce!*
- Wyróżnienie w konkursie „Słoneczniki 2021” za plenerowy projekt *Aktywne czytanie: „Słońce i Księżyc”* dla Biblioteki MOC AK-u
- Nominacja MOC AK Bookstore do udziału w plebiscycie na najlepszą księgarnię Krakowa (w 2019 roku MOC AK Bookstore zwyciężył w tym konkursie)

XIII. FREKWENCJA

Łączna frekwencja w Muzeum w 2021 roku: 72 952⁴

Łączna frekwencja z uwzględnieniem wydarzeń poza siedzibą Muzeum: 95 004⁵

⁴ Stan na 16.12.2021. Liczba osób obejmuje zwiedzających Muzeum, użytkowników Biblioteki i Archiwum MOC AK-u oraz uczestników wydarzeń organizowanych w siedzibie instytucji.

⁵ Stan na 16.12.2021. Liczba osób obejmuje dodatkowo uczestników wydarzeń organizowanych przez MOC AK poza swoją siedzibą.